

POKOJ A DOBRO

KATOLÍCKY ČASOPIS
FARNOSTI MARKUŠOVCE

02
2024

APRÍL

26. ROČNÍK

ZALOŽENÉ 1999

Foto: Peter Lazor

04 | Příprava na jubileum

11 | Biblia za rok

18 | Prosebné spevy

EDITORIÁL

MILÍ ČITATELIA!

„Kto prijme proroka ako proroka, dostane odmenu proroka.“ (Mt 10,41)

Zaiste sme už viacerí z nás počuli otázku: A posunul si sa niekam? Či už v pracovnom alebo v osobnom živote. Inými slovami – naučil si sa novými zručnosťami, ktoré z teba urobili šikovnejšieho a schopnejšieho človeka? Naučil si sa niečo nové o sebe, o ľuďoch, o svete, o Bohu, čo ťa urobilo vnútorne silnejším, zrelším, múdrejším, lepším človekom?

Jedna z možností, ako sa „posúvať životom“, je ponúkať ľuďom prijatie tak, aby sa pri nás cítili v bezpečí.

Sv. Otec František to výstižne sformuloval: „Pán nás v evanjeliu žiada, aby sme prijímali prorokov, **preto je dôležité prijímať sa navzájom ako nositelia Božieho posolstva**, každý podľa svojho postavenia a povolania, a to tam, kde žijeme, teda v rodine, vo farnosti, v reholných spoločnostiach, v ostatných oblastiach Cirkvi a spoločnosti. Duch rozdelil prorocké dary vo svätom Božom ľude, preto je dobré počúvať každého.“

Nikdy nevieme, či človek, s ktorým sme v kontakte, nie je práve tým „poslom“, cez ktorého nám chce Boh pomôcť alebo niečomu naučiť.

Prežívali sme Pôstne obdobie so svojimi predsavzatiami, ktoré vyvrcholili vo Veľkej noci. Posunuli sme sa niekam? Dobrá správa je, že môžeme začínať každý deň nanovo. Treba to využiť, kým je čas...

Požehnané Veľkonočné obdobie!
Pax et bonum!

MONIKA HODNICKÁ |
ŠÉFREDAKTORKA
monika.hodnicka@gmail.com

Foto: Peter Lazar

RESURREXIT, ALLELUIA - VSTAL Z MŔTVYCH, ALELUJA!

Aj tento rok mocne zaznieva radostné posolstvo Veľkej noci, aby ešte viac upevnilo našu nádej. „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu, vstal z mŕtvych!“ (Lk 24, 5 – 6)

Takto anjel povzbudzuje ženy, ktoré pribehli k hrobu. A veľkonočná liturgia to opakuje dnes aj nám: Kristus vstal z mŕtvych, Kristus je živý medzi nami!

Ježiš víťazne vstal z hrobu, aby nás znepokojených mnohými temnotami obdaroval radosťou a pokojom. Možno sa nás v posledných dňoch zmocnila beznádej či sklúčenosť. Rovnako to pociťovali aj ustráchaní Ježišovi učeníci a kládli si otázku: Ako je možné, že ten, ktorý si nás vyvolil a ktorého slovo znelo tak mocne krajinou, ktorý rozduchal v ľuďoch toľko viery a nádeje, skončil ako posledný z ľudí?

Ježiš počas svojho verejného pôsobenia hovoril, že so životom je to ako so zrnom, ktoré keď vložíme do pôdy, odumrie a prinesie úrodu. Rovnako pri slovách: **kto si chce nechať život len pre seba – stratí ho, kto ho však daruje – nájde ho.** Ježiš dal svoj život z najväčšej lásky k nám, v zápane o našu spásu. Z lásky k nám zomrel na dreve kríža. Dal svoj život, aby ľudí priviedol k pravde, vnútornej slobode, k láske, bratstvu, priateľstvu. A veľkonočné chvíle, ktoré teraz prežívame, sú uskutočnením jeho diela, ktoré vykonal na tejto zemi. Po ňom zostalo nielen dielo, nielen pamiatka, spomienka, nielen vykonaná práca. On žije! Evanjeliá prinášajú podrobnosti okolo jeho tajomného vzkriesenia. Všetky vlastne vysvetľujú túto radostnú zvesť. Jeho smrť bola pre nás potrebná, pretože nás vykúpil z moci tmy hriechu a zaslúžil nám miesto v božom kráľovstve. Sľuboval nám i svojim blízkym, že nezostaneme sami, že bude naveky s nami. Na Veľkú noc sa tieto jeho slová naplnili, stali životom. Práve skutočnosť Kristovho zmŕtvychvstania nás utvrdzuje v tom, že **ten, kto sa dáva – nachádza, ten, kto sa tejto Kristovej ceste odovzdá, tomu práve táto cesta vráti život mnohonásobne – život plný, krajší, bohatší, premenený.**

Jedného dňa sa Ježiš rozprával s diablom. Satan sa práve vrátil z rajskej záhrady a škodoradostne sa chválil: „Nuž, Pane, práve som nachytil plný svet ľudí. Nastavil som pascu, starú návnadu, vedel som, že neodolajú. Mám ich všetkých!“ „Čo s nimi budeš robiť?“ spýtal sa Ježiš. Satan odpovedal: „Cha, budem sa zabávať! Budem ich učiť žiť, akoby Boha nebolo, ukážem im, aká je modlitba nudná, aká je svä-

tá omša pre nich nepotrebná, budem ich učiť, ako sa sobášit a rozvádzať, ako sa majú nenávidieť a škodiť si. Naučím ich preklínať, nadávať, rúhať sa, požívať nadmerne alkohol, brať drogy, nahovorím im, že ich telo nie je chrám Ducha Svätého, ale vec, z ktorej môžu mať slasť, kedy budú chcieť – cez smilstvo a iné hriechy proti čistote. Zaplním ich čas závislostou od internetu, sociálnych sietí, výdobytkov techniky. Naučím ich, ako vynájsť pušky, bomby a navzájom sa zabíjať. Už sa teším na tú zábavu!“ „A čo urobíš potom?“ spýtal sa Ježiš. „Zabijem ich!“ hrdo sa vypol Satan. „Kolkto za nich chceš?“ spýtal sa Ježiš. „Hádám by si tých ľudí nechcel?! Nie je v nich ani štipka dobra. Keď si ich vezmeš, budú ťa len nenávidieť. Naplujú na teba, budú ťa preklínať a zabijú ťa! Pre mnohých tvoja smrť nebude nič znamenať. Určite ich nechceš!“ „Ja nesmierne milujem každého jedného z nich. Nikoho nechcem stratit. Čo za nich chceš?“ opýtal sa Ježiš. Satan pozrel na Ježiša a zaškeril sa: „Všetku tvoju krv. Chcem, aby si za nich zaplatil svojím životom!“ Ježiš povedal: „Máš, čo si chcel,“ a zaplatil za nás svojou krvou a životom.

Až takáto bola a je Ježišova láska voči nám, ktorí sme ho ukrižovali našimi hriechmi.

Aj ty môžeš svojím životom svedčiť o nekonečnej cene Ježišovej smrti a zmŕtvychvstania, preto nezabudni:

- **Iba Boh môže dať vieru, ale ty môžeš o nej svedčiť.**
- **Iba Boh môže dať nádej, ale ty môžeš vlievať ľuďom dôveru.**
- **Iba Boh môže dať lásku, ale ty môžeš učiť milovať.**
- **Iba Boh môže dať pokoj, ale ty môžeš rozsievat jednotu.**
- **Iba Boh môže dať silu, ale ty môžeš byť oporou sklúčenému.**
- **Iba Boh je cesta, ale ty ju môžeš ukázať iným.**

Hlboké prežívanie veľkonočného tajomstva, smrti a zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša Krista a pravú veľkonočnú radosť vám zo srdca prajeme spolu s pánom farárom.

VLADIMÍR FEDOREK | KAPLÁN

záciou Cirkev omladila svoju tvár a primeraným jazykom ohlasovala ľuďom našej doby krásu viery.

Svätý Otec hovorí, že modlitba je dychom viery, jej najvladnejším vyjadrením. Je ako tiché volanie, ktoré vychádza zo srdca tých, ktorí veria a zverujú sa Bohu. Naozaj nie je ľahké nájsť slová na vyjadrenie tohto tajomstva. Od svätých a majstrov spirituality, ako aj z úvah teológov môžeme zozbierať množstvo definícií modlitby. A predsa ju možno opísať len v jednoduchosti tých, ktorí ju žijú. Na druhej strane nás Pán Ježiš upozornil, že **keď sa modlíme, nesmieme plytvať slovami a namýšľať si, že budeme vypočutí.** Učil nás, aby sme radšej uprednostnili mlčanie a zverili sa Otcovi, ktorý vie o všetkom, aj o tom, čo potrebujeme, ešte skôr, než ho o to poprosíme (porov. Mt 6, 7–8).

V tomto roku vás pozývam stať sa pokornejšími a vytvoriť **priestor pre modlitbu, ktorá vychádza z Ducha Svätého.** On je ten, kto vie, ako vložiť do našich srdc a na naše pery správne slová, aby ich náš nebeský Otec vypočul. Modlitba v Duchu Svätom je to, čo nás spája s Ježišom a umožňuje nám pridržať sa Otcovej vôle. Duch je náš vnútorný Učiteľ, ktorý nám ukazuje cestu; vďaka nemu sa modlitba aj jedného človeka môže stať modlitbou celej Cirkvi a naopak. Nič nedokáže tak, ako modlitba podľa Ducha Svätého, dať kresťanom pocit jednoty ako Božej rodiny, ktorá vie rozpoznať potreby každého z nich, aby sa stali vzývaním a príhovorom všetkých.

Usmernenia k Jubileu 2025 Vatikán predstaví v biele, ktorú pápež František zverejní v máji 2024. Koncom januára 2024 sa stretli členovia prípravného tímu Svätého roka 2025 za Slovensko. **Po zverejnení budú na slovenskej úrovni predstavená webstránka, kde bude k dispozícii logo, oficiálna modlitba a ďalšie podnety.** Okrem miestnych slávení a podujatí budú veriaci pozvaní k púti k hrobom svätých apoštolov, aby čerpali z duchovného pokladu Cirkvi tým, že prejdú cez Sväté dvere a uctia si relikvie apoštolov Petra a Pavla uchovávané v rímskych bazilikách. Do príprav na Rok modlitby a Jubileum 2025 spadá aj návšteva slovenských biskupov Ad limina apostolorum v Ríme a Vatikáne plánovaná na jún 2024. Pápež František zveril úlohu pripraviť jubilejné podujatia Dikastériu pre evanjelizáciu, ktorého proprefektom je arcibiskup Rino Fisichella.

Pápež pozýva biskupov, kňazov diecézy a katechetov nájsť v tomto roku najvhodnejšie spôsoby, ako postaviť modlitbu do základu ohlasovania nádeje, ktorú chce Jubilejný rok 2025 rozozvučať v tomto nepokojnom čase. Veľmi cenný bude v tomto smere i príspevok zasvätených osôb, najmä spoločnstiev kontemplatívneho života. Vyjadruje i nádej, že vo všetkých svätyniach sveta, miestach prvoradých pre modlitbu, sa zvýšia iniciatívy, aby každý pútnik mohol nájsť oázu pokoja a odísť so srdcom plným útechy.

PETRA KLUČÁROVÁ

Zdroje: Pápež František: Je čas znovu objaviť radosť z modlitby (tkkbs.sk); V roku 2025 bude Cirkev sláviť pravidelný Svätý rok (tkkbs.sk); Jubileum 2025: Túžba po obnove atmosféry nádeje a dôvery (tkkbs.sk); Arcibiskup Fisichella: Jubileu bude predchádzať symfónia modlitby (tkkbs.sk)

Z FARSKEJ KRONIKY

Rubrika, v ktorej vám chceme prinášať zaujímavosti z našej farnosti, ktoré boli kedysi zapísane do našej farskej kroniky. Založil ju v roku 1940 vtedajší pán farár

Ján Skrak. Do kroniky, nazývanej aj HISTORIA DOMUS, zapisoval zaujímavosti až do čias nástupu socializmu. Z obdobia totality tam nie je nič napísané. Obnova prišla až v deväťdesiatych rokoch nariadením pána biskupa Františka Tondru. V roku 1997 sa stal farárom v Markušovciach Mons. Ján Duda, ktorý nadviazal na historickú tradíciu v Markušovciach. Dúfame, že zápisky z našej histórie vám spríjemnia čítanie nášho časopisu.

Dňa 8. 9. 1940 podnikli sme kroky ku oprave fary. Fara sa mala opraviť zásadne. Staviteľ Klein zo Sp. Novej Vsi vypracoval projekt opravy. Vnútorne mala nastať zmena niektorých miestností, napr. kde je kaplanka malo byť schodište a nad starým schodištom mala byť kaplanka atď. Náklady na opravy činili 100 tisíc korún. Staviteľ Klein dal zhotoviť nové obloky. Obloky boli už dovezené na faru, ale veriaci nemali sa ku veci. Staviteľ ich preto zobral späť. Celá vec opravy stroskotala pre nevlúu veriacich k oprave fary. Boli aj také námietky: „*Farár chce mať kúpeľňu – načo – tam má Hornád, nech sa ide kúpať do Hornádu. Farár chce telefón a načo mu telefón!? Bola to veľiká škoda, že tá oprava sa nepreviedla.*“ To naznačuje, že ľud ešte nebol duševne zrelý pre takú obeť.

Dňa 7. 11. 1940 som ponúkol „*Vítkovským bankským a hutným závozom Koterbachy*“, aby odkúpili všetky cirkevné benefíciačne pozemky, ktoré má cirkev v Olši - pod Stoškami. Pozemky totiž pre veľkú vzdialenosť od fary, boli ťažko obrábatelné. Chcel som sa zbaviť pozemkov pre veľkú ich vzdialenosť a zaopatriť pozemky inde, bližšie, alebo vybudovať dom pre katolícku spolky.

ŠTEFAN SALOKA |
FARÁR

(Pôvodný zápis vdp. Jána Skrakova
bez gramatickej korektúry)

VOJTECH MIHÁLIK

V NEDEĽU RÁNO

Na svitaní sa striasla zem. A Matúš vraví,
že anjel Pána z neba k hrobu zostúpil
v žiarivo snežnom rúchu a kol jeho hlavy
i v samej tvári blýskalo sa. Ešte kryl

Kristovo telo kameň, ale anjel Pána
už samým zjavom splašil stráže ospalé,
hrob otvoril (Boh vyšiel von) a od svitania
po východ slnka sediačky tam na skale

blčal a čakal ženy. A keď ony v ľaku
sa chceli vrátiť, skríkol. Anjel, pravdaže.
Nebojte sa (tak priamo), ja vám o zázraku
prinášam zvest', čo čudesné vám ukáže

a oči otvorí. No, niet ho tu. Boh, vládca času
a smrti, VSTAL. Uduste nárek obvyklý.
A ženy, po celý čas nemé od úžasu,
až potom ruky nadvihli a vykriekli.

VÝBER: BARBORA CHOVANCOVÁ
FOTO: PETER LAZOR

MULTIPOTENCIALITA

Termín „multipotenciál“ označuje človeka s mnohými záujmami, schopnosťami a talentami, ktoré sa prejavujú v rôznych oblastiach života. **Multipotenciáli majú tendenciu byť zvedaví, kreatívni a schopní zvládať mnohé úlohy a disciplíny.**

Na rozdiel od špecialistov, ktorí sa venujú jednej konkrétnej oblasti, multipotenciáli majú sklon venovať svoj čas a energiu niekoľkým záujmom súčasne.

Znie to ako splnený sen, ovládať viacero činností, vynísať sa v rôznych oblastiach a siahať aspoň na päť ideálov renesančného človeka. Multipotenciáli sú však mnohokrát frustrovaní a prežívajú svoje nadanie skôr ako stres. Tak trochu závidia špecialistom, ktorí už od detstva vedeli, čomu sa chcú v živote venovať a postupne si budujú kariéru alebo rodinný život podľa svojich predstáv. Na druhom brehu zase multipotenciál začína už desiaty projekt úplne od nuly a aj keď sa mu v ňom darí, necíti naplnenie, pretože sa cíti tak trochu pokazené. Prečo si nevie vybrať iba jednu vec?

MULTIPOTENCIALITA AKO STRESOR

S multipotencialitou sa spájajú dva veľké stresory – **problémy so seba prijatím a spochybňovanie zo strany okolia.** Multipotenciálny človek môže mať problém s nachádzaním vlastnej identity, pretože nemá iba viacero záujmov, ale tieto záujmy sú často výrazne odlišné. Môže ho baviť fyzika a poézia, programovanie a záhradkárstvo, a o pár rokov k tomu pridá hru na gitaru. Ide o večných študentov, ktorí sú veľmi zvedaví a nerobí im problém začať od nuly, ponoriť sa do určitého odboru a venovať mu aj pár rokov svojho života. Je teda postavený pred otázku, ako sa môže prijať, keď nevie, kto je?

Často sa k tomu pridáva aj spochybňovanie zo strany okolia, typické sú frázy ako: nič nevieš poriadne, niečo si už vyber, z každého rožku trošku a nikam to nevedie. Ako hovoril psychoterapeut Alfred Adler, neistota je základom rastu osobnosti. Aj keď je prirodzené, že naše okolie preferuje nemennosť a stálosť, pretože rutina a stagnácia sú predvídateľné a teda pohodlné, je v poriadku riadiť sa svojimi túžbami, potrebami a samostatne si definovať, čo pre nás znamená naplnený život

BENEFITY VŠESTRANNOSTI

Tento termín získal na popularite v súvislosti s psychologickými výskumami kariérneho rastu a spokojnosti v práci. **Multipotenciáli môžu narážať na výzvy spojené s výberom jednej kariéry alebo zamerania, ale zároveň môžu prinášať jedinečné benefity v podobe pestrejších skúseností a schopnosti riešiť rozmanité problémy.** Špecialisti sú stálejší vo svojom zameraní, môže im však chýbať flexibilita. Ak špecialista z nejakého dôvodu nemôže pracovať na svojom celoživotnom projekte – napríklad je nútený opustiť určité povolanie – je náchylnejší podľahnúť depresii. Zjednodušeným príkladom môže byť odchod do dôchodku, kedy špecialista stráca spokojnosť s každodenným životom, zatiaľ čo multipotenciál sa môže tešiť, že má konečne viac času na všetko, čo kvôli práci nestíhal.

Je dôležité, aby multipotenciáli rozumeli svojim vlastným potrebám a nachádzali rovnováhu medzi rôznymi záujmami. Pri budovaní vlastnej identity im môže pomôcť uvedenie si výhod multipotenciality. Prvou je široká škála záujmov a vášní, od umenia,

cez vedu a techniku až k humanitným odborom. Ďalej je to schopnosť rýchlo sa učiť nové zručnosti alebo zbierať vedomosti. Multipotenciáli sa venujú rôznym

projektom a aktivitám, takže môžu prepájať myšlienky a skúsenosti z rôznych oblastí, čo vedie k tvorivým riešeniam a inováciám. Nie sú obmedzení hranicami jednej profesie alebo oblasti, pretože sa snažia preniknúť do viacerých disciplín. **Celkovo vzaté, multipotencialita predstavuje zdroj pestrosti a flexibility, čo môže viesť k rozmanitosti a obohateniu nielen osobného života jednotlivca, ale aj kolektívu či komunity, v ktorej pôsobí.**

ZUZANA KLUČÁROVÁ I
PSYCHOLOGIČKA

Multipotencialita predstavuje zdroj pestrosti a flexibility.

Z FILIÁLKY TEPLIČKA

PANE, UDEĽ POKOJ NAŠIM DŇOM

V ankete Katolícky novín s otázkou: Čo by ste priali Slovensku a Cirkvi do roku 2024 odpovedala známa speváčka Sima Magušinová: „*Keďže Cirkev nevnímam ako niečo, čo sa ma netýka, a keďže Cirkev som aj ja, tak jej prajem – a teda aj sebe – hlavne otvorené srdce, ktoré dokáže iným odpúšťať, dopriať dobro a žehnať v každom čase. A nám všetkým prajem, aby sme dokázali prinášať pokoj tam, kde chýba...*“

Ľudia si najviac želajú zdravie a pokoj. Aj na Nový rok, keď stojíme na prahu nových dní ďalšieho roku, si navzájom prajeme zdravie, pokoj, šťastie.

Pokoj je veľkým darom lásky. Človek, ktorý žije láskou, koná dobro a má pokoj v duši, bude do prostredia, v ktorom žije, prinášať pokoj. Ak prináša nepokoj, znamená to, že nie je človekom lásky. Ježiš, keď posielal apoštolov do sveta, aby ohlasovali radostnú zvesť Evanjelia, im povedal: „*Keď vojdete do niektorého domu, najprv povedzte: Pokoj tomuto domu. Ak tam bude syn pokoja, váš pokoj na ňom spočinie. Ak nie, vráti sa k vám.*“ (Lk 10 – 5, 6)

Pokoj je vnútorná harmónia vo vzťahu ľudí medzi sebou navzájom, vo vzťahu človeka k sebe samému i vo vzťahu k Bohu. Pokoj v duši je vlastne náš vnútorný život, naše svedomie, ktoré je strážcom našich myšlienok, slov a skutkov.

„*Nebude pokoj medzi ľuďmi, ak nebude v srdci každého človeka.*“ (Svätý Ján XXIII)

Nikto z nás nie je dokonalý. Každý máme v sebe dobro aj zlo. Boh nám dal rozum a slobodnú vôľu, aby sme prostredníctvom Desatora Božích prikázaní rozpoznali, čo je dobré a čo zlé. Život okolo nás prináša mnoho podnetov, ktoré narušajú náš pokoj a spô-

Foto: Peter Lazor

sobujú zlo. Zlo sa však nemá odplácať zlom, pretože plodí ďalšie zlo. Preto sa o pokoj musíme starať.

Prežívame Veľkonočné obdobie. Čas Božieho milosrdenstva a Božej lásky. Ježiš nám svojou obetou na kríži a zmŕtvychvstaním priniesol dar zmierenia, dar odpustenia a vzácný dar pokoja.

Odpustenie vo sviatosti zmierenia je základným krokom pri hľadaní pokoja. Je jedným z najlepších liekov pre našu dušu. Spoveď je vyznanie našich hriechov, pádov a slabostí. Ak chceme dosiahnuť pravý pokoj v duši, nášmu odpusteniu musí predchádzať odpustenie tým, ktorí ublížili nám a ospravedlnenie sa tým, voči ktorým sme sa previnili my. Pokora a obojstranné odpustenie je požehnané dvojnásobne. Boh žehná toho, kto odpustil a žehná aj toho, ktorému bolo odpustené. Bez odpustenia ne nájdeme pokoj.

Dnešný svet naliehavo potrebuje pokoj. Nenávisť, násilie, vojnové konflikty, arogancia a sila moci, úpadok morálnych a duchovných hodnôt. To všetko ohrozuje svet, v ktorom žijeme. Našou zbraňou nech je neustála modlitba k milosrdnému Bohu za zachovanie pokoja vo svete.

Svätý Otec František v posolstve k 55. Svetovému dňu pokoja adresoval ľudstvu tieto slová: „Ak budete

žiť jeho pokoj, príde Ježiš a vaša rodina, vaša spoločnosť sa zmení. Zmení sa, ak tvoje srdce nie je vo vojne, nie je vyzbrojené nevráživosťou a hnevom, ak nie je rozdelené, nie je dvojnásobné, nie je falošné. Uvedenie pokoja a poriadku do srdca, utlmenie chamtivosti, vypnutie nenávisťi a nevráživosti, útek pred podvodmi a prefikanosťou. Odtiaľto začína pokoj. Brat, sestra, prosím, ži v pokoji! Zapál' pokoj a pokoj bude prebývať v tvojom dome, v tvojej cirkvi, v tvojej krajine.“

MÁRIA KOŇAKOVÁ I

Foto: Peter Lazor

SPRÁVA Z KONANIA DUCHOVNEJ OBNOVY RUŽENCOVÉHO BRATSTVA V KOSTOLE NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE V LIESKOVANOCH

Dňa 3. marca 2024 sa uskutočnila duchovná obnova Ružencového bratstva (RB) v malej obci Lieskovany, ktorá je filiálkou farnosti Markušovce, za účasti promotóra Slovenska pre ruženec, brata Mateja Šulíka a jeho pomocníka o. Joachima. Bola to zároveň reforma nášho RB po úmrtí našej dlhoročnej horliteľky Márie Mrovčákovej.

Pred svätou omšou sme sa spoločne pomodlili ruženec a po svätej omši už nasledoval bohatý program. O. Matej Šulík nám vysvetlil zmysel a poslanie RB. Potom sa uskutočnilo odovzdávanie potvrdzujúcej listiny novozvolenému horliteľovi RB Jozefovi Borzikovi, ktorý sa poďakoval za prejavenu ochotu bratov dominikánov prísť medzi nás a povzbudiť nás, vysvetliť nám nejasnosti. V krátkom príhovore nás naša

novozvolená predsedníčka finančnej komisie Magda Mrovčáková informovala o činnosti a aktivitách RB od roku 1954.

Počas celého stretnutia boli k dispozícii propagačné materiály. Po záverečných modlitbách a slube RB sa duchovná obnova niesla v uvoľnenej atmosfére pri občerstvení – agapé a vzájomných rozhovoroch.

Ostáva poďakovať všetkým, ktorí prispeli k organizácii tohto krásneho podujatia. Vďaka patrí aj našim spevákom za krásne spríjemnenie priebehu svätej omše. Verím, že duchovná obnova priniesla a ešte prinesie ovocie nielen nášmu RB, ale aj všetkým, za ktorých boli naše modlitby vyslovené.

JOZEF BORZIK I HORLITEL' RB
V LIESKOVANOCH, 03. MARCA 2024

PRE DETI

RUKY

Ako celkom maličkí ste s obľubou ťapkami rúčkami známe „*ťapi, ťapušky*“.

Možno si to už ani nepamätáte.

Rodičia určite áno. Od malička denne používame ruky či dlane a dokážeme s nimi veľa. Skúsme sa zamyslieť, čo všetko.

Kresliť, písať, čmárať, zbierať kvety, prehrabovať sa v piesku, modelovať, vyšívvať, umývať, utierať, hrať na hudobnom nástroji, tiež niekoho pohladiť, držať sa s ním za ruku, pomáhať. Iste vás napadne ešte mnoho iných vecí. Ruky sú veľmi užitočné. Je smutné, keď nimi niekto ublíži – sotí druhého, buchne ho po chrbte, dá mu „*facku*“, napíše alebo nakreslí niečo neslušné, škaredé.

Všetci by sme chceli, aby to zlé vo svete nebolo. Keď niekedy spravíme zlú vec, je nám to ľúto. Hľadáme silu ospravedlniť sa, a keď sa to podarí, opäť sa cítime lepšie. Pán Ježiš tiež pocítil i videl ruky, ktoré mu pomáhali, viedli ho za ruku, pohladili ho, či podali mu šatku v najťažších chvíľach. Videl aj ruky Piláta, ktoré si umýval vo vode na znak toho, že s odsúdením nemá nič spoločné, ruky, ktoré ho nemilosrdne bičovali, ruky, ktoré mu podali kríž, ruky, ktoré ho sácali, aby kráčal ďalej. Napriek všetkým týmto chvíľam, každého miluje nadovšetko a podáva mu svoju pomocnú ruku, aby nás viedol, keď je nám smutno, ťažko, sme nerozhodní, ale i vo chvíľach radosti a šťastia. On nám svojím vykúpením dal šancu znova začínať a cítiť sa lepšie. My mu túto lásku môžeme opätovať našimi rukami – dobrými skutkami i modlitbou.

V Pôste sme sa mohli zapojiť do aktivity Pápežských misijných diel – „*Pridaj ruku k modlitbe*“. Či už ste túto výzvu postrehli, alebo nie, **môžeme pokračovať naďalej i vo Veľkonočnom období.** Modlitbu vytvoril pápež František, keď bol ešte arcibiskupom v Argentíne. Povzbudzuje v nej deti, aby sa modlili nielen za seba, ale aj za druhých. Pridajme preto všetci svoje ruky k modlitbe. **Pomocou prstov na ruke sa postupne môžeme modliť za konkrétnych blížnych.** Cieľom je, aby sme videli, ako sme prostredníctvom Božej lás-

Foto: zdroj internet

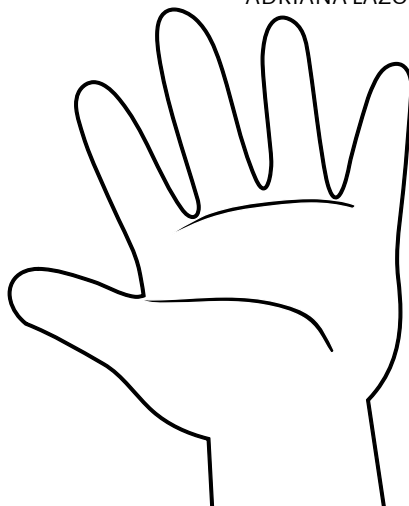
ky spojení so všetkými ľuďmi a že modlitba nám dáva veľkú silu. Sila modlitby nám pomôže, aby sme mali radi svojich blížnych, veď aj Pán Ježiš nám dal príklad, aby sme sa milovali navzájom.

Pomôckou k modlitbe je vysvetlenie 5 prstov:

- **palec** je môjmu srdcu najbližší – za najbližších;
- **ukazovák** mi pripomína, aby som sa modlil – za učiteľov a vychovávateľov;
- **prostredník** je najvyšší – za vodcov, kňazov, biskupov, Sv. Otca;
- **prstenník** je najslabší prst – za chorých a trpiacich;
- **malíček** je najmenší – za seba.

Tak poďme na to! Do prázdnej ruky napíš do každého prsta mená ľudí, za ktorých sa budeš modliť. Ruku si môžeš aj vyfarbiť a vystrihnúť. Doma si ju potom daj na viditeľné miesto, aby si nezabudol/la na modlitbu s úmyslami uvedenými v ruke modlitby.

ADRIANA LAZOROVÁ |

BIBLIA ZA ROK

Ročný plán čítania Svätého písma

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
1	Gn 1	Ž 1	Mt 1,1-17
2	Gn 2	Ž 2	Mt 1,18-25
3	Gn 3	Ž 3	Mt 2
4	Gn 4	Ž 4	Mt 3
5	Gn 5-6,8	Ž 5	Mt 4
6	Gn 6,9-7,24	Ž 6	Mt 5,1-20
7	Gn 8-9	Ž 7	Mt 5,21-48
8	Gn 10-11	Ž 8	Mt 6,1-18
9	Gn 12-13	Ž 9	Mt 6,19-34
10	Gn 14-15	Ž 10	Mt 7,1-14
11	Gn 16-17	Ž 11	Mt 7,15-29
12	Gn 18	Ž 12	Mt 8,1-17
13	Gn 19	Ž 13	Mt 8,18-34
14	Gn 20	Ž 14	Mt 9,1-17
15	Gn 21	Ž 15	Mt 9,18-38
16	Gn 22-23	Ž 16	Mt 10,1-23
17	Gn 24	Ž 17	Mt 10,24-42
18	Gn 25-26	Ž 18,1-30	Mt 11,1-15
19	Gn 27	Ž 18,31-51	Mt 11,16-30
20	Gn 28-29	Ž 19	Mt 12,1-21
21	Gn 30	Ž 20	Mt 12,22-37
22	Gn 31	Ž 21	Mt 12,38-50
23	Gn 32-33	Ž 22	Mt 13,1-23
24	Gn 34-35	Ž 23	Mt 13,24-43
25	Gn 36-37	Ž 24	Mt 13,44-58
26	Gn 38-39	Ž 25	Mt 14,1-21
27	Gn 40-41	Ž 26	Mt 14,22-36
28	Gn 42-43	Ž 27	Mt 15,1-20
29	Gn 44-45	Ž 28	Mt 15,21-39
30	Gn 46-47	Ž 29	Mt 16
31	Gn 48-49,27	Ž 30	Mt 17
32	Gn 49,28-50,26	Ž 31	Mt 18,1-20
33	Ex 1-2	Ž 32	Mt 18,21-35
34	Ex 3-4	Ž 33	Mt 19,1-15
35	Ex 5-6	Ž 34	Mt 19,16-30
36	Ex 7-8	Ž 35	Mt 20,1-16
37	Ex 9	Ž 36	Mt 20,17-34
38	Ex 10-11	Ž 37	Mt 21,1-22
39	Ex 12	Ž 38	Mt 21,23-46
40	Ex 13-14	Ž 39	Mt 22,1-22
41	Ex 15	Ž 40	Mt 22,23-46
42	Ex 16-17	Ž 41	Mt 23,1-22
43	Ex 18-19	Ž 42-43	Mt 23,23-39
44	Ex 20-21	Ž 44	Mt 24,1-22
45	Ex 22-23	Ž 45	Mt 24,23-44
46	Ex 24-25	Ž 46	Mt 24,45-25,13
47	Ex 26-27	Ž 47-48	Mt 25,14-30
48	Ex 28	Ž 49	Mt 25,31-46
49	Ex 29-30	Ž 50	Mt 26,1-25
50	Ex 31-33	Ž 51	Mt 26,26-46
51	Ex 34-35	Ž 52	Mt 26,47-75
52	Ex 36-38	Ž 53-54	Mt 27,1-26
53	Ex 39-40	Ž 55	Mt 27,27-50
54	Lv 1-3	Ž 56	Mt 27,51-66
55	Lv 4-5	Ž 57	Mt 28
56	Lv 6-7	Ž 58	Sk 1
57	Lv 8-9	Ž 59	Sk 2,1-21

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
58	Lv 10-11	Ž 60	Sk 2,22-47
59	Lv 12-13	Ž 61	Sk 3
60	Lv 14	Ž 62	Sk 4,1-22
61	Lv 15-16	Ž 63	Sk 4,23-37
62	Lv 17-18	Ž 64	Sk 5,1-21a
63	Lv 19-20	Ž 65	Sk 5,21b-42
64	Lv 21-22	Ž 66	Sk 6
65	Lv 23-24	Ž 67	Sk 7,1-30
66	Lv 25	Ž 68	Sk 7,31-60
67	Lv 26-27	Ž 69	Sk 8,1-24
68	Nm 1-2	Ž 70	Sk 8,25-40
69	Nm 3-4	Ž 71	Sk 9,1-22
70	Nm 5-6	Ž 72	Sk 9,23-43
71	Nm 7	Ž 73	Sk 10,1-23
72	Nm 8-9	Ž 74	Sk 10,24-49
73	Nm 10-11	Ž 75	Sk 11
74	Nm 12-13	Ž 76	Sk 12
75	Nm 14-15	Ž 77	Sk 13,1-25
76	Nm 16-17	Ž 78,1-35	Sk 13,26-52
77	Nm 18-19	Ž 78,36-72	Sk 14
78	Nm 20-21	Ž 79	Sk 15,1-21
79	Nm 22-23	Ž 80	Sk 15,22-41
80	Nm 24-25	Ž 81	Sk 16,1-16
81	Nm 26-27	Ž 82	Sk 16,17-40
82	Nm 28-29	Ž 83	Sk 17,1-15
83	Nm 30-31	Ž 84	Sk 17,16-34
84	Nm 32-33	Ž 85	Sk 18
85	Nm 34-35	Ž 86	Sk 19,1-20
86	Nm 36	Ž 87	Sk 19,21-40
87	Dt 1-2	Ž 88	Sk 20,1-16
88	Dt 3-4,24	Ž 89,1-18	Sk 20,17-38
89	Dt 4,25-5,33	Ž 89,19-53	Sk 21,1-16
90	Dt 6-7	Ž 90	Sk 21,17-36
91	Dt 8-9	Ž 91	Sk 21,37-22,16
92	Dt 10-11	Ž 92	Sk 22,17-29
93	Dt 12-13	Ž 93-94	Sk 22,30-23,11
94	Dt 14-16	Ž 95	Sk 23,12-35
95	Dt 17-18	Ž 96	Sk 24
96	Dt 19-21	Ž 97	Sk 25
97	Dt 22-23	Ž 98	Sk 26
98	Dt 24-26	Ž 99	Sk 27,1-26
99	Dt 27-28,46	Ž 100	Sk 27,27-44
100	Dt 28,47-29,28	Ž 101	Sk 28
101	Dt 30-31	Ž 102	1Sol 1
102	Dt 32	Ž 103	1Sol 2
103	Dt 33-34	Ž 104	1Sol 3
104	Joz 1-3	Ž 105	1Sol 4
105	Joz 4-6	Ž 106	1Sol 5
106	Joz 7-8	Ž 107	2Sol 1
107	Joz 9-10	Ž 108	2Sol 2
108	Joz 11-13	Ž 109	2Sol 3
109	Joz 14-15	Ž 110	Gal 1
110	Joz 16-18	Ž 111	Gal 2
111	Joz 19-20	Ž 112	Gal 3
112	Joz 21-22	Ž 113	Gal 4
113	Joz 23-24	Ž 114	Gal 5
114	Jud 1-2	Ž 115	Gal 6

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
115	Jud 3-4	Ž 116	Jak 1
116	Jud 5-6	Ž 117	Jak2
117	Jud 7-8	Ž 118	Jak 3
118	Jud 9	Ž 119,1-16	Jak 4
119	Jud 10-11	Ž 119,17-32	Jak 5
120	Jud 12-13	Ž 119,33-48	Mk 1,1-28
121	Jud 15-16	Ž 119,49-64	Mk 1,29-45
122	Jud 17-19	Ž 119,65-80	Mk 2,1-17
123	Jud 20-21	Ž 119,81-96	Mk 2,18-3,6
124	Rút 1-2	Ž 119,97-112	Mk 3,7-35
125	Rút 3-4	Ž 119,113-128	Mk 4,1-20
126	1Sam 1-2	Ž 119,129-144	Mk 4,21-41
127	1Sam 3-5	Ž 119,145-160	Mk 5,1-20
128	1Sam 6-8	Ž 119,161-176	Mk 5,21-43
129	1Sam 9-10	Ž 120	Mk 6,1-29
130	1Sam 11-13	Ž 121	Mk 6,30-56
131	1Sam 14	Ž 122	Mk 7,1-23
132	1Sam 15-16	Ž 123	Mk 7,24-37
133	1Sam 17	Ž 124	Mk 8,1-21
134	1Sam 18-19	Ž 125	Mk 8,22-38
135	1Sam 20-21	Ž 126	Mk 9,1-29
136	1Sam 22-23	Ž 127	Mk 9,30-50
137	1Sam 24-25	Ž 128	Mk 10,1-31
138	1Sam 26-28	Ž 129	Mk 10,32-52
139	1Sam 29-31	Ž 130	Mk 11,1-14
140	2Sam 1-2	Ž 131	Mk 11,15-33
141	2Sam 3-4	Ž 132	Mk 12,1-27
142	2Sam 5-6	Ž 133-134	Mk 12,28-44
143	2Sam 7-9	Ž 135	Mk 13,1-13
144	2Sam 10-12	Ž 136	Mk 13,14-37
145	2Sam 13-14	Ž 137	Mk 14,1-21
146	2Sam 15-16	Ž 138	Mk 14,22-42
147	2Sam 17-18	Ž 139	Mk 14,43-72
148	2Sam 19	Ž 140	Mk 15,1-20
149	2Sam 20-21	Ž 141	Mk 15,21-39
150	2Sam 22-23,7	Ž 142	Mk 15,40-47
151	2Sam 23,8-24,25	Ž 143	Mk 16
152	1Kr 1	Ž 144	1Kor 1
153	1Kr 2-3	Ž 145	1Kor 2
154	1Kr 4-5	Ž 146	1Kor 3
155	1Kr 6-7	Ž 147	1Kor 4
156	1Kr 8	Ž 148	1Kor 5
157	1Kr 9-10	Ž 149	1Kor 6
158	1Kr 11-12	Ž 150	1Kor 7,1-24
159	1Kr 13-14	Prís 1,1-19	1Kor 7,25-40
160	1Kr 15-16	Prís 1,20-33	1Kor 8
161	1Kr 17-18	Prís 2	1Kor 9
162	1Kr 19-20	Prís 3,1-18	1Kor 10
163	1Kr 21-22	Prís 3,19-34	1Kor 11
164	2Kr 1-3	Prís 4,1-18	1Kor 12
165	2Kr 4-5	Prís 4,20-5,6	1Kor 13
166	2Kr 6-7	Prís 5,7-23	1Kor 14
167	2Kr 8-9	Prís 6,1-19	1Kor 15,1-34
168	2Kr 10-11	Prís 6,20-35	1Kor 15,35-58
169	2Kr 12-13	Prís 7	1Kor 16
170	2Kr 14-15	Prís 8,1-21	2Kor 1
171	2Kr 16-17	Prís 8,22-36	2Kor 2
172	2Kr 18-19	Prís 9	2Kor 3
173	2Kr 20-22	Prís 10,1-16	2Kor 4
174	2Kr 23	Prís 10,17-32	2Kor 5
175	2Kr 24-25	Prís 11,1-15	2Kor 6
176	1Krn 1-2	Prís 11,16-31	2Kor 7
177	1Krn 3-5	Prís 12,1-14	2Kor 8

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
178	1Krn 6-7	Prís 12,15-28	2Kor 9
179	1Krn 8-10	Prís 13,1-12	2Kor 10
180	1Krn 11-12	Prís 13,13-25	2Kor 11
181	1Krn 13-15	Prís 14,1-17	2Kor 12
182	1Krn 16-17	Prís 14,18-35	2Kor 13
183	1Krn 18-21	Prís 15,1-17	Rim 1
184	1Krn 22-24	Prís 15,18-33	Rim 2
185	1Krn 25-27	Prís 16,1-16	Rim 3
186	1Krn 28-29	Prís 16,17-33	Rim 4
187	2Krn 1-3	Prís 17,1-15	Rim 5
188	2Krn 4-6	Prís 17,16-28	Rim 6
189	2Krn 7-9	Prís 18,1-12	Rim 7
190	2Krn 10-12	Prís 18,13-24	Rim 8
191	2Krn 13-15	Prís 19,1-14	Rim 9
192	2Krn 16-18	Prís 19,15-29	Rim 10
193	2Krn 19-21	Prís 20,1-15	Rim 11
194	2Krn 22-24	Prís 20,16-30	Rim 12
195	2Krn 25-27	Prís 21,1-15	Rim 13
196	2Krn 28-29	Prís 21,16-31	Rim 14
197	2Krn 30-31	Prís 22,1-16	Rim 15
198	2Krn 32-33	Prís 22,17-29	Rim 16
199	2Krn 34-35	Prís 23,1-21	Ef 1
200	2Krn 36	Prís 23,22-35	Ef 2
201	Ezd 1-3	Prís 24,1-16	Ef 3
202	Ezd 4-6	Prís 24,17-34	Ef 4
203	Ezd 7-8	Prís 25,1-14	Ef 5
204	Ezd 9-10	Prís 25,15-28	Ef 6
205	Neh 1-3	Prís 26,1-14	Kol 1
206	Neh 4-6	Prís 26,15-28	Kol 2
207	Neh 7-8	Prís 27,1-14	Kol 3
208	Neh 9-10	Prís 27,15-27	Kol 4
209	Neh 11-13	Prís 28,1-14	Flp 1
210	Tob 1-3	Prís 28,15-28	Flp 2
211	Tob 4-6	Prís 29,1-13	Flp 3
212	Tob 7-11	Prís 29,14-27	Flp 4
213	Tob 12-14	Prís 30,1-17	Fim
214	Jdt 1-3	Prís 30,18-33	Lk 1,1-25
215	Jdt 4-6	Prís 31,1-15	Lk 1,26-56
216	Jdt 7-8	Prís 31,16-31	Lk 1,57-80
217	Jdt 9-11	Kaz 1	Lk 2,1-35
218	Jdt 12-14	Kaz 2	Lk 2,36-52
219	Jdt 15-16	Kaz 3	Lk 3,1-14
220	Est 1-4	Kaz 4	Lk 3,15-38
221	Est 5-8	Kaz 5	Lk 4,1-30
222	Est 9-12	Kaz 6	Lk 4,31-44
223	Est 13-16	Kaz 7	Lk 5,1-26
224	1Mak 1	Kaz 8	Lk 5,27-39
225	1Mak 2	Kaz 9	Lk 6,1-31
226	1Mak 3	Kaz 10	Lk 6,32-49
227	1Mak 4	Kaz 11	Lk 7,1-23
228	1Mak 5	Kaz 12	Lk 7,24-50
229	1Mak 6	Pies 1	Lk 8,1-25
230	1Mak 7-8	Pies 2	Lk 8,26-56
231	1Mak 9	Pies 3	Lk 9,1-26
232	1Mak 10	Pies 4	Lk 9,27-45
233	1Mak 11	Pies 5	Lk 9,46-62
234	1Mak 12	Pies 6	Lk 10,1-24
235	1Mak 13	Pies 7	Lk 10,25-42
236	1Mak 14	Pies 8	Lk 11,1-26
237	1Mak 15-16	Múd 1	Lk 11,27-54
238	2Mak 1-2	Múd 2,1-11	Lk 12,1-31
239	2Mak 3-4	Múd 2,12-24	Lk 12,32-59
240	2Mak 5-6	Múd 3,1-9	Lk 13

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
241	2Mak 7-8	Múd 3,10-19	Lk 14
242	2Mak 9-10	Múd 4,1-15	Lk 15
243	2Mak 11-12	Múd 4,16-19	Lk 16
244	2Mak 13-14	Múd 4,20-5,16	Lk 17
245	2Mak 15	Múd 5,17-23	Lk 18,1-17
246	Job 1-3	Múd 6,1-11	Lk 18,18-43
247	Job 4-7	Múd 6,12-25	Lk 19,1-27
248	Job 8-10	Múd 7,1-14	Lk 19,28-48
249	Job 11-14	Múd 7,15-30	Lk 20,1-26
250	Job 15-17	Múd 8,1-10	Lk 20,27-47
251	Job 18-20	Múd 8,11-21	Lk 21
252	Job 21-24	Múd 9	Lk 22,1-23
253	Job 25-28	Múd 10,1-12	Lk 22,24-46
254	Job 29-31	Múd 10,13-21	Lk 22,47-71
255	Job 32-34	Múd 11,1-14	Lk 23,1-25
256	Job 35-37	Múd 11,15-26	Lk 23,26-56
257	Job 38-39	Múd 12,1-11	Lk 24,1-27
258	Job 40-42	Múd 12,12-27	Lk 24,28-53
259	lz 1-2	Múd 13,1-9	1Tim 1
260	lz 3-5	Múd 13,10-19	1Tim 2
261	lz 6-8	Múd 14,1-15	1Tim 3
262	lz 9-10	Múd 14,16-31	1Tim 4
263	lz 11-13	Múd 15,1-17	1Tim 5
264	lz 14-16	Múd 15,18-16,14	1Tim 6
265	lz 17-19	Múd 16,15-29	Tit
266	lz 20-22	Múd 17,1-10	1Pt 1
267	lz 23-24	Múd 17,11-21	1Pt 2
268	lz 25-27	Múd 18,1-9	1Pt 3
269	lz 28-29	Múd 18,10-25	1Pt 4
270	lz 30-31	Múd 19,1-12	1Pt 5
271	lz 32-33	Múd 19,13-22	2Pt 1
272	lz 34-36	Sir úvod	2Pt 2
273	lz 37-38	Sir 1,1-15	2Pt 3
274	lz 39-40	Sir 1,16-29	Hebr 1
275	lz 41-42	Sir 2,1-11	Hebr 2
276	lz 43-44	Sir 2,12-18	Hebr 3
277	lz 45-46	Sir 3,1-16	Hebr 4
278	lz 47-48	Sir 3,17-30	Hebr 5
279	lz 49-50	Sir 4,1-19	Hebr 6
280	lz 51-52	Sir 4,20-31	Hebr 7
281	lz 53-55	Sir 5	Hebr 8
282	lz 56-57	Sir 6,1-22	Hebr 9
283	lz 58-59	Sir 6,23-37	Hebr 10
284	lz 60-61	Sir 7,1-17	Hebr 11
285	lz 62-64	Sir 7,18-36	Hebr 12
286	lz 65-66	Sir 8,1-9	Hebr 13
287	Jer 1-2	Sir 8,10-19	2Tim 1
288	Jer 3-4	Sir 9	2Tim 2
289	Jer 5-6	Sir 10,1-18	2Tim 3
290	Jer 7-8	Sir 10,19-30	2Tim 4
291	Jer 9-10	Sir 11,1-17	Júd
292	Jer 11-12	Sir 11,18-34	Jn 1,1-23
293	Jer 13-14	Sir 12	Jn 1,24-51
294	Jer 15-16	Sir 13,1-13	Jn 2
295	Jer 17-18	Sir 13,14-25	Jn 3,1-21
296	Jer 19-21	Sir 14,1-14	Jn 3,22-36
297	Jer 22-23,8	Sir 14,15-27	Jn 4,1-26
298	Jer 23,9-24	Sir 15	Jn 4,27-54
299	Jer 25-26	Sir 16,1-14	Jn 5,1-24
300	Jer 27-29	Sir 16,15-28	Jn 5,25-47
301	Jer 30-31	Sir 17,1-14	Jn 6,1-21
302	Jer 32	Sir 17,15-27	Jn 6,22-40
303	Jer 33-34	Sir 18,1-14	Jn 6,41-71

Deň	Starý zákon	Žalm	Nový zákon
304	Jer 35-36	Sir 18,15-33	Jn 7,1-24
305	Jer 37-39	Sir 19,1-17	Jn 7,25-53
306	Jer 40-42	Sir 19,18-26	Jn 8,1-30
307	Jer 43-45	Sir 20,1-17	Jn 8,31-59
308	Jer 46-47	Sir 20,18-30	Jn 9,1-23
309	Jer 48	Sir 21,1-14	Jn 9,24-41
310	Jer 49	Sir 21,15-28	Jn 10,1-21
311	Jer 50	Sir 22,1-15	Jn 10,22-42
312	Jer 51	Sir 22,16-27	Jn 11,1-27
313	Jer 52	Sir 23,1-15	Jn 11,28-57
314	Nar 1	Sir 23,16-27	Jn 12,1-26
315	Nar 2	Sir 24,1-17	Jn 12,27-50
316	Nar 3	Sir 24,18-31	Jn 13
317	Nar 4-5	Sir 25,1-11	Jn 14
318	Bar 1-2	Sir 25,12-25	Jn 15
319	Bar 3-4	Sir 26	Jn 16
320	Bar 5-6	Sir 27,1-15	Jn 17
321	Ez 1-3	Sir 27,16-30	Jn 18
322	Ez 4-7	Sir 28,1-12	Jn 19,1-22
323	Ez 8-10	Sir 28,13-26	Jn 19,23-42
324	Ez 11-13	Sir 29,1-13	Jn 20
325	Ez 14-16	Sir 29,14-28	Jn 21
326	Ez 17-18	Sir 30,1-13	1Jn 1
327	Ez 19-20	Sir 30,14-25	1Jn 2
328	Ez 21-22	Sir 31,1-15	1Jn 3
329	Ez 23-24	Sir 31,16-31	1Jn 4
330	Ez 25-27	Sir 32,1-13	1Jn 5
331	Ez 28	Sir 32,14-24	2Jn
332	Ez 29-30	Sir 33,1-15	3Jn
333	Ez 31-32	Sir 33,16-33	Zjv 1
334	Ez 33-34	Sir 34,1-12	Zjv 2
335	Ez 35-37	Sir 34,13-26	Zjv 3
336	Ez 38-39	Sir 35	Zjv 4
337	Ez 40-41	Sir 36,1-14	Zjv 5
338	Ez 42-44	Sir 36,15-27	Zjv 6
339	Ez 45-46	Sir 37,1-15	Zjv 7
340	Ez 47-48	Sir 37,16-30	Zjv 8
341	Dan 1-2	Sir 38,1-23	Zjv 9
342	Dan 3	Sir 38,24-34	Zjv 10
343	Dan 4-5	Sir 39,1-16	Zjv 11
344	Dan 6-7	Sir 39,17-35	Zjv 12
345	Dan 8-9	Sir 40,1-17	Zjv 13
346	Dan 10-12	Sir 40,18-30	Zjv 14
347	Dan 13-14	Sir 41	Zjv 15
348	Oz 1-4	Sir 42,1-14	Zjv 16
349	Oz 5-8	Sir 42,15-25	Zjv 17
350	Oz 9-11	Sir 43,1-12	Zjv 18
351	Oz 12-14	Sir 43,13-35	Zjv 19
352	Joel	Sir 44,1-11	Zjv 20
353	Am 1-4	Sir 44,12-23	Zjv 21
354	Am 5-9	Sir 45,1-14	Zjv 22
355	Abd	Sir 45,15-26	Mt 1-2
356	Jon	Sir 46	Mt 2,13-23
357	Mich	Sir 47,1-11	Lk 1,1-25
358	Na h	Sir 47,12-25	Lk 1,26-56
359	Hab	Sir 48,1-11	Lk 1,57-80
360	Sof	Sir 48,12-25	Lk 2,1-21
361	Ag	Sir 49	Lk 2,22-52
362	Zach 1-5	Sir 50,1-13	Jn 1,1-18
363	Zach 6-10	Sir 50,14-29	Kol 1,14-23
364	Zach 11-14	Sir 51,1-12	FIm 2,5-11
365	Mal	Sir 51,13-30	Jn 3,16-21

Ako používať tento plán čítania Svätého Písma? Používanie tohto plánu je veľmi jednoduché. Pre každý deň je určený jeden riadok. V ňom sa nachádzajú čítania z troch častí Svätého písma. Zo Starého zákona, zo Žalmov a z Nového zákona, podobne ako sa čítajú čítania na sv. omši. Pre prvý deň sú tieto čítania:

1	Gn 1	Ž 1	Mt 1,1-17
---	------	-----	-----------

To znamená **Gn** – kniha Genesis, v niektorých bibliách tiež označená ako prvá kniha Mojžišova, **Gn 1** – prvá kapitola.

Ž 1 znamená prvý žalm.

Mt 1,1-17 znamená, že z Evanjelia podľa Matúša si treba prečítať prvú kapitolu, verše 1 – 17. V pláne sa používajú skratky, ktoré označujú jednotlivé knihy Svätého Písma. Po prečítaní všetkých čítaní si do plánupoznač, že plán pre tento deň už máš splnený.

Foto: Peter Lazor

Tu si ich môžeš pozrieť zoznam kníh v Biblii s ich celým názvom.

Názov	Skr.	Názov	Skr.
Starý zákon		Micheáš	Mich
Genesis (1. k. Mojžišova)	Gn	Nahum	Nah
Exodus (2. k. Mojžišova)	Ex	Habakuk	Hab
Levitikus (3. k. Mojžišova)	Lv	Sofoniáš	Sof
Numeri (4. k. Mojžišova)	Nm	Aggeus	Ag
Deuteronomium (5. k. Mojžišova)	Dt	Zachariáš	Zach
Jozue (Jozua)	Joz	Malachiáš	Mal
Knihsudcov	Sdc	1. Machabejcov	1Mach
Rút	Rút	2. Machabejcov	2Mach
1. kniha Samuelova	1Sam		
2. kniha Samuelova	2Sam	Nový zákon	
1. knihakráľov	1 Kr	Ev. podľa Matúša	Mt
2. knihakráľov	2 Kr	Ev. podľa Marka	Mk
1. knihakroník	1 Krn	Ev. podľa Lukáša	Lk
2. knihakroník	2 Krn	Ev. podľa Jána	Jn
Ezdráš	Ezd	Skutky apoštolov	Sk
Nehemiáš	Neh	List Rimanom	Rim
Tobiáš	Tob	1. list Korintanom	1Kor
Judita	Jdt	2. list Korintanom	2Kor
Ester	Est	List Galaťanom	Gal
Jób	Jób	List Efezanom	Ef
Žalmy	Ž	List Filipanom	Flp
Príslovia	Prís	List Kolosanom	Kol
Kazateľ	Kaz	1. list Solúnčanom	1Sol
Pieseňpiesní	Pies	2. list Solúnčanom	2Sol
Múdrosť	Múd	1. list Timotejovi	1Tim
Sirachovec	Sir	2. list Timotejovi	2Tim
Izaiáš	Iz	List Títovi	Tít
Jeremiáš	Jer	List Filemonovi	Flm
Náreky	Nár	List Hebrejom	Hebr
Baruch	Bar	Jakubov list	Jak
Ezechiel	Ez	1. Petrov list	1Pt
Daniel	Dan	2. Petrov list	2Pt
Ozeáš	Oz	1. Jánov list	1Jn
Joel	Joel	2. Jánov list	2Jn
Amos	Am	3. Jánov list	3Jn
Abdiáš	Abd	Júdov list	Júd
Jonáš	Jon	Zjavenie ap. Jána	Zjv

PRIPRAVIL: VLADIMÍR FEDOREK I
KAPLÁN

DÔVERUJ, ALE PREVERUJ

Zrýchlená doba prináša nutnosť rýchlo reagovať na rôzne podnety či úskalia súčasnosti. Každodenné zmeny v spoločnosti, klíme, či rýchly vývoj technológií nás vyzývajú k ostražitosťi.

Všadeprítomná umelá inteligencia doslova valcuje internetové prehliadače. Mali by sme sa jej báť, alebo sa tešiť na široké možnosti jej využitia? Odpoveď, okrem iných odborníkov, hľadal Walter Pasquarelli, svetovo uznávaný odborný poradca pre stratégie umelej inteligencie, správu údajov a digitálnu transformáciu.

Umelá inteligencia je podľa neho nová výkonná technológia, ktorá revolučne mení spôsob, akým pracujeme, napríklad pri vytváraní alebo užívaní obsahu na internete a sociálnych sieťach. Už dnes je schopná vytvárať nový a originálny obsah, ako sú texty, obrázky a hudba. „*Ak potrebujete prezentovať nový výrobok, vytvoriť novú webstránku, alebo napísať novú rozprávku o tisíc a jednej noci, žiadny problém. Pripútajte sa, prosím, a sledujte príbeh o tom, ako umelá inteligencia jediným klikom zmení váš život!*“ vysvetľuje Pasquarelli.

Podľa neho úchvatné schopnosti umelej inteligencie majú aj tienisté stránky. Schopnosť tvoriť tzv. **Fake News (falošné správy)** je obrovská a už dnes sú jej výtvary na nerozoznanie od skutočnosti. Fotografia, hlas, či dokonca video vytvorené umelou inteligenciou nás môže potešiť i úplne oklamať. Možno ste aj vy videli falošné klipy celebrit zdieľané na webe (napríklad reklama slovenskej finančnej inštitúcie, v ktorej sa Slovákom prihovára už zosnulý Július Satinský. Skutočná nahrávka bola upravená, aby znela ako nahovorená Satinského hlasom). Tieto sú známe pod názvom „**syntetické médiá**“ alebo „**deepfake**“ (**hlboké falzifikáty**), vďaka ktorým je šírenie dezinformácií oveľa rýchlejšie a jednoduchšie. Možnosti uplatnenia syntetických médií sú veľmi široké, napríklad v kreatívnom priemysle alebo dokonca v medicíne.

Lenže existuje aj veľké riziko, že deepfake sú používané na páchanie novej formy zločinu. „*Známe*

celebrity sa odrazu objavujú v realistických materiáloch s pornografickou tematikou... Neexistujú žiadne limity, čo sa týka technických možností, zodpovedajúcich sile našej predstavivosti. Syntetické médiá začali stierať hranicu medzi tým, čo vnímame ako skutočné alebo nie,“ zamýšľa sa britský znalec.

V rámci neškodných deepfake-ov je uvedené kreatívne využitie na zábavu či komerciu. Ide o využitie deepfake-u v dabingu, pričom možno pre hlas herca alebo herečky použiť iný jazyk, či vytvorenie audio stopy zosnulého. Aj takéto využitie má však etické rámce. Deepfaky sú nebezpečné najmä pre svoju ťažkú odhaliteľnosť. Techniky manipulácie fotografií poznáme už od vzniku fotografie samotnej. Pri profesionálne upravených video alebo audio nahrávkach však ide o relatívne nový fenomén.

Nuž opäť platí: „**Dôveruj, ale preveruj.**“

Správcovia známej sociálnej siete odporúčajú držať sa konkrétnych krokov, ktoré užívateľom pomôžu odhaliť falošné správy:

- neveriť šokujúcim nadpisom;
- overiť si URL adresu;
- overiť si dôveryhodnosť zdrojov;
- všímať si štylistiku a gramatiku obsahu;
- overiť si pravdivosť fotografií;
- overiť citované zdroje;
- overiť si, ako o danom obsahu informujú iné médiá;
- odlíšiť dezinformáciu od paródie a satiry;
- kriticky premýšľať a zdieľať iba tie obsahy, o ktorých sú užívatelia presvedčení, že sú pravdivé.

Bola tiež vydaná príručka pre Klamstvá a konšpirácie, ktorá je súborom informácií a cvičení pripravených rôznymi novinármi a aktivistami, ktorí sa zaoberajú fungovaním sociálnych sietí a konšpiračných médií.

ADRIANA LAZOROVÁ |

DEŇ S EVANJELIOM SVÄTÉHO MARKA

CIRKEVNÁ HUDBA

PROSEBNÉ SPEVY

„A dostanete všetko, o čo budete s vierou prosiť v modlitbe.“ (Mt 21, 22)

Asi najčastejšou formou modlitby, ktorú kresťania používajú, je práve **prošba**. V Novom zákone nájdeme na vyjadrenie prosby mnoho významových odtieňov: prosiť, dožadovať sa, naliehavo vyžadovať, vzývať, volať, kričať, ba aj „zapasit v modlitbe“. Najbežnejším slovom je práve prosba, lebo je najspontánnejšia. KKC uvádza, že prosebnou modlitbou

vyjadrujeme, že sme si vedomí svojho vzťahu k Bohu. Mnohí ľudia si však prosebnú modlitbu mylia s hádzaním mincí do automatu, odkiaľ nám za mincu vypadne tovar. Boh však nie je automat na mince. „Nič nemáte, lebo neprosíte. Prosíte, a nedostávate, lebo zle prosíte; chcete to využiť na svoje náruživosti“ (Jak 4, 2–3).

Ak prosíme so srdcom rozdeleným – cudzoložným, Boh nás nemôže vypočuť, lebo chce naše dobro, náš život. Preto by sme nemali vyžadovať vypočutie prosby hneď, akoby sme mali na to právo, Boh nám chce totiž preukázať

oveľa viac dobrodení, ak vytrváme v modlitbe. Ako ďalej nachádzame v KKC, Boh chce, „**aby sme v modlitbách cvičili svoju túžbu, ktorou by sme potom boli schopní prijať to, čo nám chce dať**“.

POČAS SVÄTEJ OMŠE

V priebehu svätej omše sa prosby objavujú vo viacerých spevoch. V prvom rade v zvolaní „**Kyrie eleison**“ — „**Pane, zmiluj sa (nad nami)**“. Liturgický spevník uvádza, že ide pôvodne o litániovú invokáciu (vzývanie), ktorú veriaci oddávna opakujú k jednotlivým úmyslom — v minulosti napríklad pri zastaveniach cestou do kostola. Do

Boh nám chce totiž preukázať oveľa viac dobrodení, ak vytrváme v modlitbe.

omšového úvodného obradu sa však prevzalo len viacnásobné opakovanie invokácie (za Gregora Veľkého pribudlo „**Christe eleison**“), a to pre svoju veľkú výrazovú účinnosť. Tak vzniklo **Kyrie** ako samostatný spevný celok. **Kyrie je prosba o milosrdenstvo**: viacnásobným opakovaným zvolaním na začiatku sv. omše veriaci akoby „**klopali na bránu nebeského Otca**“ a vyjadrovali túžbu po vykúpení. To je aj dôvod, prečo by sa spevu **Kyrie** mali zúčastniť všetci zhromaždení. Spevom sa stupňuje intenzita výrazu, preto je prirodzené dať prednosť spevu pred recitovaním.

LITURGIA SLOVA

V liturgii slova sa stretávame s prosebným textom často v **responzóriách – žalmoch**, ktoré zväčša bývajú v spievanej forme, napr. „**Bože, ty spravodlivosť moja, vyslyš ma, keď volám o pomoc. V súžení si mi ulavil. Zmiluj sa nado mnou a vyslyš moju modlitbu.**“ (Ž 4, 2); „**Zmiluj sa, Bože, nado mnou, zmiluj sa nado mnou, lebo sa k tebe utiekam; v tieni tvojich krídel nachodím útočisko, kým sa nepominú nástrahy.**“ (Ž 57, 2) alebo „**Pane, vyslyš moju modlitbu a moje volanie nech dôjde ku tebe. Neskrývaj svoju tvár pred mnou; v deň môjho súženia nakloň ku mne svoje sluch. Kedykoľvek ťa budem vzývať, čím skôr ma vypočuj.**“ (Ž 102, 2–3).

Súčastou liturgie slova sú aj **modlitby veriacich – prosby** za všetkých ľudí podľa slov apoštola: „**Predovšetkým teda žiadam, aby sa konali prosby, modlitby a orodovania a vzdávali sa vďaka za všetkých ľudí, za kráľov i za všetkých, čo sú na vyšších miestach**“ (1 Tim 2, 1–2). Zhromaždený ľud už posilnený Božím slovom, vykonáva úlohu svojho kňazstva tým, že prednáša svoje prosby za potreby celej Cirkvi a za spásu sveta. Úmysly modlitby prednáša diakon alebo lektor, a prosebné zvolanie prednáša celý zhromaždenie. Modlitba veriacich nie je primárne hudobnou vecou, no počas slávností sa pristupuje aj k spievanej forme. Nevylučuje sa

ani spolupôsobenie zboru, nikdy však nie bez priamej účasti zhromaždenia na prednášaní prosby. Pri modlitbe veriacich sú prirodzené aj kombinované formy prednesu, napríklad a) lektori prednášajú úmysly hovoreným spôsobom a po chvíli ticha na rozjímanie kantor spieva prosebné zvolanie a zhromaždenie ho spevom opakuje, alebo b) úmysly aj prosebné zvolanie zhromaždenia sa prednášajú hovoreným spôsobom nad tichým hudobným pozadím zboru.

V rámci **JKS nachádzame prosebné piesne v samostatnej časti**. Ide konkrétne o tieto piesne: 490 Boh pre naše zlosti; 491 Boh sila je moja; 492 Bože, verím, Bože, dúfam; 493 Otče náš, čo v nadhviezdnej výši a 494 Všemohúci večný Bože. Okrem toho nachádzame v JKS mnohé iné piesne naprieč rôznymi liturgickými obdobiami, ktoré obsahujú v texte prosebné zvolania. Najviac ich jednoznačne obsahujú práve pôstne piesne napr. 144 „*Ktorýs' za nás trpel, náš*

Vykupiteľ, prosíme my teba, daj milosť neba.“ A to preto, lebo povaha tohto liturgického obdobia nás upriamuje ku kajúcnosti. Pravá kajúcnosť so sebou prináša uvedomenie si svojej hriechnosti a prosba je už návratom k Bohu.

LITÁNIE

Osobitnou formou prosebnej modlitby sú **litánie**. Ako píše Pavol Zvara, samotné slovo litánie je odvodené z gréckeho slova litaneia, ktorého základ tvorí lite – prosba, modlitba. Slovesá odvodené od tohto slova majú význam úpenlivo prosiť o odpustenie, zľutovanie či vyprosiť si niečo, alebo vzývať. Kresťanská liturgia, ale i ľudová zbožnosť oddávna pozná formu krátkych strelných modlitieb. Tieto modlitby sa postupne spájali do väčších celkov, ktoré prednášal diakon alebo lektor, a zhromaždené spoločensťvo na nich odpovedalo prosebnou formulou. Prvotne teda nešlo o hudobný charakter litánií,

aké poznáme dnes. Prvé zmienky o litániách k svätým na kresťanskom Východe pochádzajú z konca 5. storočia, na Západe zo 7. storočia. Cirkev však poznala modlitbu k svätým omnoho skôr, pravdepodobne už od prvých kresťanských mučeníkov, o čom svedčí množstvo zachovaných epitafov. V stredoveku sa potom začali objavovať aj litánie k Božej Matke.

O prosbách je najdôležitejšie vedieť to, že **všetky boli už raz navždy pojaté do Ježišovho výkriku na kríži a Otec ich vypočul v jeho vzkriesení**. Preto sa za nás neprestáva prihovárať u Otca. Ak je naša modlitba pevne spojená s Ježišovou modlitbou, a to v dôvere a so synovskou odvahou, **dostaneme všetko, o čo prosíme v jeho mene, a to oveľa viac ako tú alebo onú vec: samého Svätého Ducha, v ktorom sú všetky dary**, uzatvára KKC.

PETRA KLUČÁROVÁ |
ORGANISTKA

Fotky: Peter Lazor

FRANTIŠKÁNSKE OKIENKO

KAPUCÍNI NA SLOVENSKU

SVÄTÝ FRANTIŠEK A VEĽKONOČNÉ TAJOMSTVO

Dva aspekty poukazujú na vzťah k ukrižovanému a zmŕtvychvstalému Kristovi, je to **Františkovo Ofícium o utrpení Pána a kríž zo San Damiana**.

Modlitba antifóny: „Klaniam sa ti, Pane Ježišu Kriste, tu i vo všetkých твоjich chrámoch po celom svete a dobrorečime ti, lebo si svojím svätým krížom vykúpil svet,“ spolu s Otčenášom bola františkánskou školou modlitby už od počiatku.

Neskôr, keďže sa František učil v detstve po latinsky prostredníctvom žaltára, pribudla modlitba posvätného

ofícia, teda breviára. Svätec bol veľmi pokrokový, keďže žiadal od bratov, aby sa modlili breviár, keď ešte knihy neboli vôbec dostupné. V tej dobe sa učilo Sväté písmo naspamäť, preto Františkovi nerobilo problém žalmy kombinovať, a tak vzniklo aj jeho Ofícium o utrpení Pána. Vzdelaní bratia sa modlili kňazský breviár a laici určitý počet Otčenášov, pričom František pridával rôzne modlitby a z jeho spisov poznáme dodatky, ktoré dopĺňali zaužívané **Veľkonočné ofícium**.

František vnímal celostný rozmer Kristovho spásneho konania.

Serafínsky otec, v súzvuku doby, rozumel pod spásnym konaním Ježiša Krista nielen jeho utrpenie, ale súčasne aj vzkriesenie, nanebovstúpenie a očakávanie druhého príchodu Pána. Starozákonný žaltár čítal s očami upretými na

Kristovo mesiášske tajomstvo, Prostredníka, ktorý aj cez modlitbu žalmov privádza všetkých k Otcovi. František

nikdy, ani na Veľký piatok, nepozeral len na utrpenie Pána, ale vnímal celostný rozmer Kristovho spásneho konania. Teda narodenie, strach v Getsemani, kráľovanie na kríži aj bezodnú radosť z víťazstva nad smrťou, vystúpenia k Otcovi a očakávanej parúzie, pričom modlitbu breviára prednášal spolu s Ježišom v úzkom spojení s Máriou, anjelmi, svätými a celým stvorenstvom.

Azda najznámejším zobrazením ukrižovaného Krista je kríž zo San Damiana, pred ktorým sa František z Assisi modlil pri svojom obrátení.

Je byzantskou ikonou, ktorú namaľoval jeden z veriacich východného obradu, ktorí v tejto oblasti v tom čase prebývali. Na ikone, okrem iného, dominuje postava Krista, ktorý má naširoko rozpäté ruky vo víťaznom objatí.

Zmŕtvychvstalý a súčasne trpiaci Ježiš, stojaci a s otvorenými očami a súčasne piatimi ranami, z ktorých tryská krv, „víťazný Baránok, ktorý bol akoby zabitý“ (Zjv 5, 6). Roztiahnuté ramená pozvudzujú k priblíženiu. Môžeme tu vidieť symboly Kristovej Božej kráľovskej hodnosti (žiariace telo, koruna, rúcho, vlasy, trón pod nohami), aj ľudskosti (nahota, rany a krv, úsmev a živé otvorené oči). Postavy okolo kríža sú akoby prvinuté k jeho telu a zvlažujú ich Ježišova krv. Akosi nápadne nám tento kríž poukazuje na Františkov život a jeho vzťah k Ukrižovanému a celému svetu.

BRAT ĽUBO |
KAPUCÍN PŔSOBIACI
V MARKUŠOVCIACH

RECENZIA

ROZHOVORY S ANNOU K.

Rozhovory
Annou K.

Igor Smelý

ROKUS

IGOR SMELÝ

Útla kniha psychiatra Igora Smelého nám kladie jedinú otázku – **ako by sa mohol zmeniť život Anny Kareniny, ak by chodila na psychoterapiu?**

V príbehu sa jednoduchšie zorientujú čitatelia, ktorí poznajú slávne Tolstojovo dielo, ale je vhodná aj pre tých, ktorí po ňom ešte nesiahli. Anna Karenina sa ocitla v zložitej situácii, kedy volí medzi tromi mužmi – manželom, milencom a predovšetkým svojím synom. Upadá do depresie a v tomto bode sa svetoznámy príbeh vychyluje z osí a doktor Smelý prostredníctvom postavy jej brata posla

Annou za psychoterapeuta. Samozrejme, s ohľadom na historické okolnosti, ide o doktora, s ktorým sa má „iba“ porozprávať.

„Podarí sa mu pomôcť jej ostať na mieste a zapustiť korene? Nepremieňať bolesť von a vidieť svet neskreslene, so všetkým, čo ponúka aj berie? Dokáže vytvoriť také miesto, kde sa bude Anna cítiť doma?“

Rozhovory majú liečivé účinky, ale nemusí to nastať hneď. Autor opisuje psychoterapiu realistickejšie, a tak najskôr u Anny dochádza k odporu a musí spracovávať negatívne emócie. Dve hlavné myšlienky, ktoré sú pre Annu ako

Ariadnina niť a majú ju odvieť od samovraždy sú tieto: **milosrdstvo potrebujeme prejavovať aj sami sebe** a ak pridáme o jednu možnosť, ktorú sme pokladali za svoj najväčší sen, nemali by sme zanevrieť na všetky ostatné možnosti, ktoré život ponúka.

Úvod knihy je naplnený všetkými dôležitými postavami a číta sa trochu pomalšie, pretože autor chce predstaviť príbeh aj tým čitateľom, ktorí ho nepoznajú a podáva heroický výkon, keď osemstostranovú knihu redukuje na pár krátkych kapitol. **Následné rozhovory Anny a psychoterapeuta sú pútavé a poskytujú čitateľovi možnosť reflektovať svoj vlastný život.** Zároveň získa lepšiu predstavu o priebehu psychoterapeutického sedenia a nádej, že slovo môže byť skutočne liečivé. A to vtedy, ak je spojené so vzťahom a prijatím inej ľudskej bytosti so všetkými jej chybami, zraneniami, kladmi aj zápormi.

ZUZANA KLUČÁROVÁ I

Foto: Peter Lazor

INFORMÁTOR

MARKUŠOVCE

• LURĎSKÁ HVIEZDA POMOCI A NÁDEJE

11. februára si pripomínáme Svetový deň chorých, ktorý ustanovil pápež Ján Pavol II. v roku 1992 na sviatok Panny Márie Lurdskej. Má upriamiť pozornosť Cirkvi aj sveta na seniorov a chorých, vytvoriť dôstojné podmienky pre ich existenciu. Keďže tento rok pripadol na nedeľu, ktorá má pred sviatkom prednosť, chorí a seniori nad 70 rokov mohli vo farskom kostole prijať sviatosť pomazania chorých v predstihu v piatok 9. februára 2024.

• NIELEN Z CHLEBA ŽIJE ČLOVEK

V 4. pôstnu nedeľu sa vo farskom kostole namiesto pobožnosti krížovej cesty čítalo Markovo evanjelium s hudobným sprievodom v podaní mladých a v réžii pána kaplána. Markovo evanjelium je považované za najstaršie, prepojené na svedectvo sv. Petra a kladie dôraz na skutky a zázraky Pána Ježiša.

MONIKA HAMRÁKOVÁ |

Foto: Jozef Sendrej

TEPLIČKA

• VOĽBY DO HOSPODÁRSKEJ RADY FILIÁLKY TEPLIČKA

Dňa 28. januára 2024 sa uskutočnili voľby do hospodárskej rady (HR) filiálky Teplička. Do HR boli zvolení a voľbu aj prijali: Vladimír Gbúr, Jozef Sendrej, Dušan Pavlík, Pavol Dzimko, Ivana Holečková, Ladislav Zekucia a Katarína Gbúrová (za Pod Tepličku).

• PREDNÁŠKA O BOŽOM SLOVE

Svätý Otec František i náš biskup František nás vyzývajú k čítaniu Svätého písma. Pri tejto príležitosti mal pán kaplán Vladimír Fedorek v pondelok 4. marca 2024 večer po svätej omši pútavú prednášku o Božom slove v Komunitnom centre v Tepličke, o ktorú bol pomerne slušný záujem z radov veriacich. Prostredníctvom výkladu aj zaujímavej prezentácie nám priblížil históriu Biblie a vysvetlil nám, ako máme čítať Sväté písmo.

JOZEF SENDREJ |

VYDÁVA

Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Markušovce

Zodpovedná redaktorka:
Mgr. Monika Hodnická

Redaktori:
Mgr. Adriana Lazorová
Peter Lazor
Mária Koňaková
Mgr. Jozef Sendrej
Mgr. Barbora Chovancová
Mgr. Zuzana
Klučárová, PhD.

Sadzba a grafická úprava:
Dana Košková

Technické spracovanie:
Tlačiareň Kežmarok

www.pokojadobro.sk

Jazyková úprava:
Mgr. Barbora Chovancová

Odborný konzultant:
Mgr. Štefan Saloka

Imprimatur:
prof. ThDr. František
Tondra, spišský
diecézny biskup

BÚ 16. 2. 1999,
č. prot. 113/99.
Registrované OÚ,
odbor školstva a kultúry
v Spišskej Novej Vsi,
reg. č. 2/99.

Náklad 600 kusov.

Adresa redakcie:
Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Markušovce,
Michalská 52,
053 21 Markušovce

Kontakty:
www.pokojadobro.sk

[f www.facebook.com/
Pokojadobromarkusovce](https://www.facebook.com/Pokojadobromarkusovce)

Redakcia si vyhradzuje
právo upravovať
príspevky.

Nevyžiadané rukopisy
nevraciamy.

NEPREDAJNÉ.

Časopis vyšiel aj s podporou
obce Markušovce.

Netradičná krížová cesta po tme na Tepličke 16. 3. 2024.
Foto Jozef Sendrej